

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ

Ταχ. Δ/νση: Μπουμπουλίνας 20
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426

Αθήνα, 9.1.2013
Αρ. Πρωτ.: ΥΠ.ΠΑΙ.Θ.Π.Α./ΓΡ.ΑΝ.ΥΠ./Κ.Ε./137

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κ. Τάσο Κουράκη
2. Βουλευτή κα Έφη Γεωργοπούλου
3. Βουλευτή κα Παναγιώτα Δριτσέλη
4. Βουλευτή κα Μαρία Κανελλοπούλου
5. Βουλευτή κ. Γιώργο Πάντζα
6. Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και
Πρόνοιας

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 4935/10.12.2012 Ερώτηση

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 4935/10.12.2012 Ερώτησης των Βουλευτών κ.κ Τάσου Κουράκη, Έφη Γεωργοπούλου, Παναγιώτας Δριτσέλη, Μαρίας Κανελλοπούλου, Γιώργου Πάντζα και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες υπηρεσίες, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Το Μουσείο Μπενάκη εποπτεύεται από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων Πολιτισμού και Αθλητισμού. Από το 2003 με εντολή της Γενικής Γραμματέως (ΑΑ4351/23/10/2003) η εποπτεία του Μουσείου Μπενάκη περιήλθε στη Γενική Διεύθυνση Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς και ειδικότερα στη Διεύθυνση Μουσείων, Εκθέσεων & Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων, ενώ μέχρι τότε ανήκε στη Γενική Διεύθυνση Σύγχρονου Πολιτισμού. Η εποπτεία της Διεύθυνσης, Μουσείων Εκθέσεων και Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων είναι ουσιαστικά υψηλή εποπτεία και όσον αφορά στα οικονομικά συνίσταται μόνο στη διακίνηση των χρημάτων της οικονομικής επιχορήγησης του Μουσείου Μπενάκη από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού.

Όσον αφορά στη σύνδεση της επιχορήγησης του Μουσείου Μπενάκη με την διατήρηση των θέσεων εργασίας και την εξασφάλιση των εργασιακών δικαιωμάτων των εργαζομένων σας αναφέρουμε ότι αυτή, όπως ορίζεται και από τον νόμο ίδρυσής του, αποφασίζεται από τη Διοικητική Επιτροπή του Μουσείου Μπενάκη. (Ν.4599 «Περί αποδοχής δωρεάς των κληρονόμων Εμ. Μπενάκη προ ίδρυσιν "Μουσείου Μπενάκη» (ΦΕΚ 138/Β/02.05.1930) άρθρο 4, παράγραφο 1: «Η Διοικητική Επιτροπή έχει την εν γένει διοίκησιν του ιδρύματος και την διαχείρισιν της περιουσίας και των πόρων αυτού, μη απαιτουμένης της τηρήσεως των διατάξεων του νόμου περί Δημοσίου Λογιστικού. Ειδικώτερον καταρτίζει τον προϋπολογισμόν και τον απολογισμόν εκάστου έτους, διορίζει και παύει το προσωπικόν του ιδρύματος και αποφασίζει επί πάσης γνωμοδοτήσεως του Καλλιτεχνικού Συμβουλίου»).

Σας γνωρίζουμε ότι το έτος 2012 η επιχορήγηση του Μουσείου Μπενάκη από τον Τaktikό Προϋπολογισμό του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού ανέρχεται στο ποσό του 1.700.000 €. Η Διεύθυνση Μουσείων, Εκθέσεων και Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων έχει φροντίσει να προωθηθούν οι διαδικασίες εκταμίευσης των χρημάτων της αναφερόμενης επιχορήγησης μέχρι και τον Δεκέμβριο του 2012, σύμφωνα με την αρ. πρωτ. 2/93957/0020/15.12.2011 Απόφαση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους: «Διάθεση των πιστώσεων

✓ J

του προϋπολογισμού οικονομικού έτους 2012», η οποία ορίζει τη διάθεση όλων των πιστώσεων του προϋπολογισμού των Υπουργείων σε 8% κατά μήνα.

Όσον αφορά στα προηγούμενα έτη η Διεύθυνση Μουσείων, Εκθέσεων και Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, φρόντιζε για την προώθηση των διαδικασιών εκταμίευσης των χρημάτων, όπως οριζόταν από τις ανάλογες κατά περίπτωση Αποφάσεις του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

Η επιχορήγηση του Μουσείου Μπενάκη από τον Τακτικό Προϋπολογισμό κατά την τελευταία πενταετία (2007-2011) ήταν: για το έτος 2007: 2.200.00 €, για το έτος 2008: 2.300.000 €, για το έτος 2009: 2.300.000 €, για το έτος 2010: 2.070.000 €. Για το έτος 2011 το Μουσείο Μπενάκη πήρε μέρος των χρημάτων από το συνολικό ποσό των 4.030.000 € του ΚΑΕ 2522 «Επιχορήγηση σε Μουσεία», από τον οποίο επιχορηγήθηκαν και άλλα μουσεία, δηλαδή, η Ιστορική και Εθνολογική Εταιρεία της Ελλάδος, το Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, το Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης.

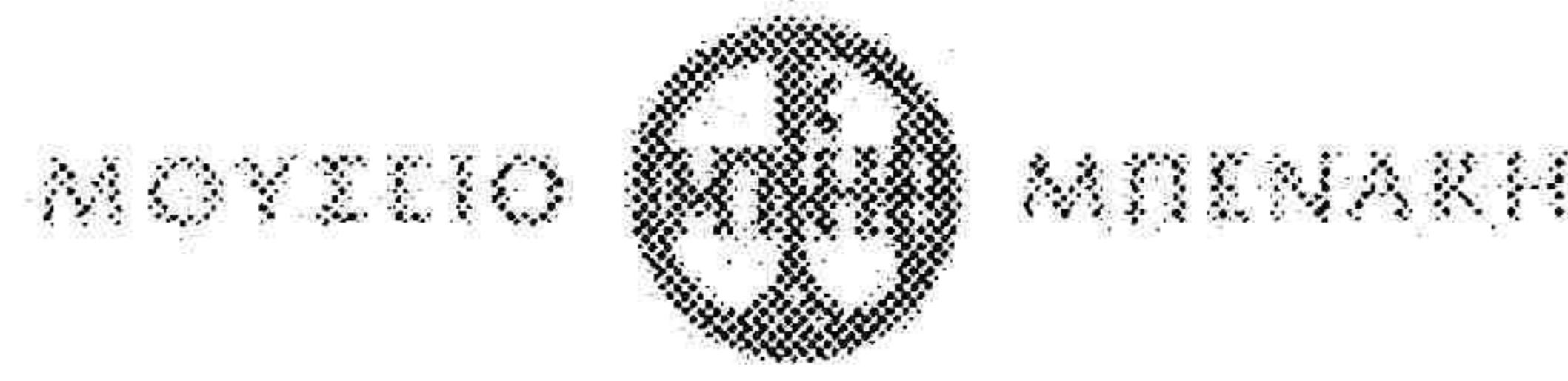
Κατά τα λοιπά, σας κατατίθεται το με το υπ' αριθ. πρωτ. 1830/19.12.12 απαντητικό σημείωμα του Μουσείου Μπενάκη.

Συνημμένο: Το 1830/19.12.12 απαντητικό σημείωμα του Μουσείου Μπενάκη.

Εσωτερική Διανομή:

1. Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού
Γραφείο Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
2. ΔΜΕΕΠ
3. Δ/νση Οικονομικών
4. Δ/νση Διοικητικού
5. Μουσείο Μπενάκη

Αρ. Πρωτ. 1830
Αθήνα, 19 Δεκεμβρίου 2012

Είναι ιδιαίτερα δυσάρεστο να είμαστε υποχρεωμένοι για πολλοστή φορά να υποστηρίξουμε τα προφανή. Να πρέπει δηλαδή να επιχειρηματολογήσουμε ξανά για να αποδείξουμε ότι το Μουσείο Μπενάκη από την ίδρυσή του έως σήμερα λειτουργεί με τρόπο άμεμπτο, τόσο ως προς τα οικονομικά του δεδομένα όσο και ως προς την μουσειακή του αποστολή. Άλλωστε όπως οι σημερινοί ερωτώντες αναγνωρίζουν, το Μουσείο Μπενάκη, έχει προσφέρει στον τόπο, όσο ελάχιστα Πολιτιστικά Ιδρύματα.

Σχετικά με το Νομικό καθεστώς του Μουσείου Μπενάκη και την Κρατική επιχορήγηση:

Το Μουσείο Μπενάκη συγκαταλέγεται στις μεγάλες εκείνες δωρεές Ελλήνων του εξωτερικού που αύξησαν την Εθνική περιουσία. Είναι ο παλαιότερος μουσειακός οργανισμός που λειτουργεί στην Ελλάδα ως Κοινωφελές Ίδρυμα Ιδιωτικού Δικαίου.

Ιδρύθηκε με νόμο το 1930, επί πρωθυπουργίας Ελευθερίου Βενιζέλου (4599 / 2 Μαΐου 1930), ο οποίος ψηφίστηκε από τη Βουλή και την Γερουσία και εξουσιοδοτούσε τους αρμόδιους υπουργούς να αποδεχθούν, για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου τη δωρεά Μπενάκη.

Η σύμβαση δωρεάς, η οποία είχε το ίδιο ακριβώς περιεχόμενο με το νόμο, υπεγράφη από τον τότε Υπουργό Παιδείας Γεώργιο Παπανδρέου, το 1931. Σε αυτήν αναφέρεται ότι ολόκληρη η συλλογή του Αντώνη Μπενάκη καθώς και το ακίνητο της οδού Βασ. Σοφίας δωρίζεται στο Έθνος ενώ παράλληλα ορίζεται ο τρόπος λειτουργίας του Ιδρύματος, ως προσώπου Ιδιωτικού Δικαίου - με άμισθη Διοικητική Επιτροπή- υπό την εποπτεία του Υπουργείου Παιδείας (μετέπειτα Υπουργείου Πολιτισμού. Η δωρεά προστατεύεται από το σημερινό άρθρο 109 του Συντάγματος.

Το Μουσείο Μπενάκη ανήκει δηλαδή στο Ελληνικό Δημόσιο όσο οποιοδήποτε κρατικό Μουσείο.

Πέρα από τον Ιδρυτικό του Νόμο, με το Ν.Δ.314/ 19.4.1947 το Ελληνικό Δημόσιο, αναγνωρίζοντας από τότε την προσφορά του, ανέλαβε την καταβολή "των αποδοχών του προσωπικού και των δαπανών λειτουργίας" του Μουσείου Μπενάκη από το 1946 και εφεξής με εγγραφή πίστωσης "υπό ίδιον κεφάλαιον και αριθμόν". Έκτοτε εφαρμόστηκε η επιδότηση του Μουσείου από τον προϋπολογισμό, σήμερα όμως τα χορηγούμενα ποσά δεν καλύπτουν παρά το 20% των πραγματικών δαπανών.

Είναι γνωστό σε όλους ότι το Μουσείο Μπενάκη λειτουργεί, ως κιβωτός διάσωσης και προβολής των πολιτιστικών αγαθών καλύπτοντας συχνά τα κενά της κρατικής μουσειακής πολιτικής. Είναι δε σε όλους γνωστό ότι είναι από τα ελάχιστα Μουσεία -αν όχι το μόνο- που διατηρεί το υλικό τους εξολοκλήρου και απολύτως προσβάσιμο τόσο στην έρευνα όσο και στην κοινωνία.

Στο εισαγωγικό κείμενο της επερώτησης του ΣΥΡΙΖΑ, το Μουσείο κατηγορείται για υπερβολική γιγάντωση. Αξίζει ωστόσο να τονισθεί ότι τα τελευταία χρόνια το Μουσείο αναπτύχθηκε αξιοποιώντας με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τις προσφερόμενες δυνατότητες της Ευρωπαϊκής χρηματοδότησης (έχει τιμηθεί για το αποτέλεσμα των εκτελεσθέντων έργων και για τη χρηστή διαχείριση των κονδυλίων), τιμώντας παράλληλα τις μεγάλες δωρεές που του προσφέρθηκαν. Παρέδωσε δηλαδή στην Ελλάδα Μουσεία μοναδικά στο είδος τους και μουσειακούς χώρους διεθνών προδιαγραφών. Είμαστε δε βέβαιοι ότι κανείς από τους ερωτώντες δεν θα πρότεινε να παραμείνουν αποθηκευμένοι και αναξιοποίητοι μεγάλοι μουσειακοί θησαυροί, να αφεθούν στην τύχη τους ιστορικά οικοδομήματα -όπως η οικία και το εργαστήριο του Νικολάου Χατζηκυριάκου Γκίκα ή η οικία Πηγελόπης Δέλτα- ή ακόμα να μην δημιουργηθεί το Μουσείο Ισλαμικού Πολιτισμού, ένα Μουσείο που τιμά έναν πολιτισμό, παρόντα τόσο στην ιστορία του τόπου όσο και στην καθημερινή μας πραγματικότητα.

Τα τελευταία χρόνια η κρατική επιχορήγηση έχει ως εξής:

- Το 2008 εγγράφηκε στον Τακτικό Προϋπολογισμό το ποσό των: 2.300.000 €. Το Μουσείο έλαβε το σύνολο του ποσού.
- Το 2009 εγγράφηκε στον Τακτικό Προϋπολογισμό το ποσό των: 2.430.000 €. Το Μουσείο έλαβε το σύνολο του ποσού.
- Το 2010 εγγράφηκε στον Τακτικό Προϋπολογισμό το ποσό των: 2.070.000 €. Από αυτό το ποσό το Μουσείο έλαβε 1.759.500 €
- Το 2011 εγγράφηκε στον Τακτικό Προϋπολογισμό το ποσό των: 1.720.000 €. Από αυτό το ποσό το Μουσείο έλαβε 842.800 €
- Το 2012 εγγράφηκε στον Τακτικό Προϋπολογισμό το ποσό των: 1.700.000 €. Έως σήμερα έχουμε λάβει 1.360.000 €
- Το 2013 εγγράφηκε στον Τακτικό Προϋπολογισμό το ποσό των: 1.100.000 €.

Για το σύνολο της διαχείρισης των οικονομικών του δεδομένων, το Μουσείο Μπενάκη, αν και δεν έχει αυτή την υποχρέωση, ελέγχεται κατ' έτος από Ορκωτούς Λογιστές. Τα στοιχεία και τα βιβλία που τηρεί ελέγχονται από την αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία, ενώ τα ετήσια οικονομικά στοιχεία (προϋπολογισμός-απολογισμός) κατατίθενται στην Υπηρεσία Δημοσιονομικού Ελέγχου του ΥΠΠΟΤ.

Αξίζει εδώ να σημειωθεί ότι το Μουσείο κατέβαλε για εισφορές στο ΙΚΑ και φόρους προσωπικού 3.738.000,00 € κατά το έτος 2011, και 2.215.000 € έως σήμερα, για το έτος 2012. Επίσης, αντίθετα από πολλούς άλλους Δημόσιους και Ιδιωτικούς φορείς, το Μουσείο Μπενάκη δεν έχει οικονομικές εκκρεμότητες απέναντι σε Οργανισμούς Κοινής Ωφελείας (ΔΕΗ, ΟΤΕ, ΕΥΔΑΠ κ.τ.λ.). Είναι επομένως σαφές ότι η κρατική χορηγία επιστρέφει ουσιαστικά στο Δημόσιο και με το παραπάνω.

Οφείλουμε τέλος να επισημάνουμε για μια ακόμα φορά ότι η οικονομική συμβολή του κράτους δεν καλύπτει παρά ένα μικρό ποσοστό των εξόδων της λειτουργίας του Ιδρύματος. Το αίτημα της αύξησης της ετήσιας κρατικής επιχορήγησης, έχει τεθεί επανειλημένα σε όλους τους τέως και νυν Πρωθυπουργούς, Υπουργούς Οικονομικών και Πολιτισμού, με αναρίθμητες γραπτές και προφορικές εισηγήσεις.

Σχετικά με τις περιοπές και την μείωση του αριθμού των εργαζομένων

Στο εισαγωγικό κείμενο της επερώτησης του ΣΥΡΙΖΑ, αναφέρεται ότι το Μουσείο απέλυσε σταδιακά 64 εργαζόμενους και άλλους 9 προσφάτως (σύνολο 73). Το στοιχείο αυτό είναι αναληθές, δεδομένου ότι οι απολυθέντες μέχρι σήμερα είναι 52.

Οι δυσκολίες που επέφερε η οικονομική κρίση, -οι δραματικές δηλαδή μειώσεις της κρατικής επιχορήγησης- αλλά και η ελαχιστοποίηση των χορηγικών ενισχύσεων, (δεδομένου ότι δεν ευνοούνται καθόλου από την ισχύουσα νομοθεσία), επέβαλαν δραστικές περιοπές των δαπανών της λειτουργίας και της δραστηριότητάς του Ιδρύματος.

Επίσης, με μια μεγάλη ακίνητη περιουσία στην κατοχή του, είναι σαφές ότι από την αξιοποίησή της και τους ανάλογους τραπεζικούς τόκους, το Μουσείο θα είχε τη δυνατότητα, συνυπολογίζοντας τα έσοδά του, να εξασφαλίσει την λειτουργία του. Ωστόσο, οι συνεχιζόμενες 12ετείς δικαστικές διαδικασίες για την κατοχύρωση της κυριότητας ενός μεγάλου μέρους της περιουσίας αυτής, (και μολονότι όλες οι δίκες έχουν έως τώρα κερδηθεί), είχαν ως αποτέλεσμα να υπαναχωρήσουν οι αγοραστές και να βρεθεί το Μουσείο σε μια σοβαρότατη οικονομική δυσπραγία.

Αποτέλεσμα όλων αυτών, ήταν η μείωση οριζοντίως κατά 20% στις απολαβές του προσωπικού του, η εφαρμογή του προγράμματος της εκ περιτροπής εργασίας (8 μήνες για το 2012 και 9 μήνες για το 2013) καθώς και η μείωση του αριθμού των εργαζομένων προκειμένου το Μουσείο να μπορέσει να επιβιώσει. Για την συνέχιση του έργου του Μουσείου Μπενάκη -που προϋποθέτει την κάλυψη μεγάλου μέρους των δαπανών του από δικούς του πλέον πόρους- καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια εξασφάλισης κονδυλίων από δωρητές στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Σχετικά με την έκθεση του Υπουργείου Πολιτισμού στις Η.Π.Α.

Μολονότι όλα τα παρακάτω έχουν επανειλημμένως ειπωθεί και δημοσιευθεί είμαστε υποχρεωμένοι να αναφερθούμε για πολλοστή φορά στην έκθεση της Αμερικής για την οποία υποτίθεται ότι το Μουσείο έλαβε τρεισήμισι εκατομμύρια Ευρώ.

Το Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού την προγραμμάτισε ειδικά για να προβληθεί η ελληνικότητα του Βυζαντίου στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής. Η επιστημονική επιτροπή προετοιμασίας, που λειτουργεί υπό την εποπτεία της Γενικής Γραμματέως Λίνας Μενδώνη, απαρτίζεται από την Γενική Διευθύντρια Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς Μαρία Βλαζάκη, τη Διευθύντρια Βυζαντινών Αρχαιοτήτων Ευγενία Γερούση, την Προϊσταμένη του Βυζαντινού και Χριστιανικού Μουσείου Αναστασία Λαζαρίδου, την Επίτιμη Διευθύντρια του Βυζαντινού και Χριστιανικού Μουσείου Ευγενία Χαλκιά, την Προϊσταμένη Δλησης Τεκμηρίωσης και Προστασίας Πολιτιστικών Αγαθών Σουζάνα Χούλια - Καπελώνη, τη Διευθύντρια Μουσείων και Εκθέσεων Μαρία Λαγογιάννη, τις τέως Διευθύντριες Αναστασία Τούρτα και Δήμητρα Μπακιριζή, την αρχιτέκτονα της Διεύθυνσης Μουσείων, Εκθέσεων και Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων Ευγενία Αλμπάνη και τον Ομότιμο Καθηγητή του Πανεπιστημίου Αθηνών Νικόλαο Ζία.

Από το Μουσείο Μπενάκη συμμετέχουν ο Διευθυντής του Άγγελος Δεληβορριάς, η υπεύθυνη της Βυζαντινής συλλογής Αναστασία Δρανδάκη και η κ. Αιμιλία Γερουσλάνου με τη διπλή της ιδιότητα ως Βυζαντινολόγου και Προέδρου του Μουσείου.

Στο Μουσείο Μπενάκη ανατέθηκε ο συντονισμός των ενεργειών για την πραγματοποίηση της έκθεσης λόγω της μεγάλης του εμπειρίας σε ανάλογες διοργανώσεις του εξωτερικού, όπως η έκθεση *Gold of Greece* που περιόδευσε στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής και στην Ευρώπη, *Η Δόξα του Βυζαντίου στο Όρος Σινά*, Αθήνα 1997, *Μήτηρ Θεού*. Απεικονίσεις της Παναγίας στη βυζαντινή τέχνη, Αθήνα 2000, *Προσκύνημα στο Σινά*, Αθήνα 2004, *From Byzantium to Modern Greece, Hellenic Art in Adversity 1453-1830*, Νέα Υόρκη 2005, *Byzantium: 330-1453*, Royal Academy Λονδίνο 2008, *The Origins of El Greco. Icon Painting in Venetian Crete*, Νέα Υόρκη 2009, *Χείρ Αγγέλου. Ένας Ζωγράφος εικόνων στη Βενετοκρατούμενη Κρήτη*, Αθήνα 2010, *Relics of the Past: Treasures of the Greek Orthodox Church and the Population Exchange*, Chambéry-Γενεύη 2011 και πολλές άλλες. Όλοι άλλωστε θυμούνται την εξαιρετικά σημαντική έκθεση "Ελλάδα και Θάλασσα", που παρουσιάστηκε στον Πειραιά και στο Άμστερνταμ, την οποία είχε αναθέσει εξ ολοκλήρου στο Μουσείο Μπενάκη και προσωπικά στον Άγγελο Δεληβορριά η Μελίνα Μερκούρη.

Το απαραίτητο ποσό για την έκθεση στην Αμερική, υπάρχουν βάσιμες ελπίδες ότι θα συγκεντρωθεί από χορηγίες Ελλήνων, όπως συνέβη με τις δύο εκθέσεις του Μητροπολιτικού Μουσείου της Νέας Υόρκης, αλλά και με την έκθεση *Byzantium* που διοργάνωσε το Μουσείο Μπενάκη στο Λονδίνο. Ωστόσο, για να αρχίσουν οι διαπραγματεύσεις, χρειάστηκε να δοθούν χρηματικές εγγυήσεις τις οποίες ανέλαβε ο ΟΠΑΠ.

Για την έκθεση αυτή το Μουσείο Μπενάκη **δεν έλαβε, ούτε πρόκειται να λάβει χρήματα.**

Αιμιλία Γερουλάνου
Πρόεδρος Διοικητικής Επιτροπής

Άγγελος Δεληβορριάς
Διευθυντής